

EZBER DIŞI SÖYLEŞİLER (19)

“12 Eylül‘den Bugüne Gladyo ve Ergenekon”

Ertuğrul Mavioğlu

Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi
20 Mart 2010

tmmob
makina mühendisleri odası
izmir şubesi

Izmir - 2010 / 14 - 17

tmmob
makina mühendisleri odası
izmir şubesi

ERTUĞRUL MAVİOĞLU

12 Eylül'den Bugüne? Gladyo ve Ergenekon

Bu kitabın yayın hakkı **Makina Mühendisleri Odası**'na aittir.
MMO'nun izni olmadan, kopya edilemez, kullanılamaz.

Yayına Hazırlayanlar: Elif Aydoğdu Oral - Önder Sözen

Grafik Tasarım: Nurcan Durmaz

Baskı Yeri: Can Dijital Baskı Hizmetleri

Gazi Blv. No: 93/A Çankaya - İZMİR

Tel: 0 232 441 20 22 (PBX)

Baskı Tarihi: Eylül 2010 - İZMİR

ISBN No: 978-9944-89-974-1

İzmir - 2010 / 14 - 17

SUNUŞ

Ülkemizde siyasetin sığlaştığı, politik tartışmaların magazinleştiği bir süreç yaşıyoruz. Kavramlar, değerler birbirine karıştı. Düşüncenin, düşünmenin önemi yitiyor ve yaşanan her sorunda insanlar şiddete başvurur hale geliyor.

Toplumsal algının netliğini ve toplumsal barışı zedeleyecek bu durumdan kurtulabilmek için ezberlerin ve reflekslerin sorgulanması gerekiyor.

Bir yandan askeri vesayet altında bir türlü gelişemeyen demokrasimiz, diğer yandan neoliberal politikalarla değersizleştirilmeye çalışılan emek ve insan, katledilen çevre...

Bu kadar kapsamlı sorunlar doğru zeminler yaratılarak tartışılmamakta, çoğunlukla uzlaşmalarla çözülebilecek, ortak akıl, ortak payda yaratılabilecek konular, başlangıçta yaratılan kutuplaşmalar nedeniyle içinden çıkılmaz noktalara sürüklenmektedir. Böyle bir ortamda konuları kutuplaşmalara, ezber söylemlere, önyargılara kurban etmeden, o konuda araştırma yapmış uzmanların katılacağı söyleşilerde ele almayı hedefledik.

Bu anlayışla Ezber Dışı Söyleşiler 10 Şubat 2007 tarihinde başlamış ve bir çok uzman katılımıyla dizi halinde sürdürülmüştür.

Bugüne kadar gerçekleşen söyleşileri çözümleyerek her birini fasikül şeklinde yayımladık, sözlerin yanı sıra tarihe yazılı olarak not düşerek sizlere ulaştırmayı amaçladık.

Ezber Dışı Söyleşilere konuşmacı ve dinleyici olarak katkı koyan emeği geçen herkese teşekkür eder, ezber dışı söyleşi fasiküllerini halkımızın, kamuoyunun hizmetine sunarız.

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Yönetim Kurulu**

12 Eylül'den Bugüne? Gladyo ve Ergenekon

Ergenekon ve Gladio konusuyla o kadar çok uğraştım ki; binlerce, on binlerce belgeyi okumak, onların üzerine yorum geliştirmeye çalışmak, bu anlamda bir zorluk, bir müşkülât içerisinde olduğumu peşinen belirtmek istiyorum. O kadar fazla belge ve o kadar fazla kaos var ki bu konuda; açıkçası, insan, bu konuyu anlatırken veya üzerine bu konuda bir sunum yapma yükümlülüğü yıkılmışken, konuya nereden başlayacağını bilemiyor. O yüzden şöyle bir giriş yapmak istiyorum: Belki 10–15 gün sonra çıkacak olan, Ahmet Şık'la birlikte yazmış olduğumuz kitabın girişine bir cümle koyduk. *“Inside Man”* adlı bir film vardı, seyredenleriniz vardır belki, o filmde şöyle bir cümle geçer: *“Bütün yalanlar ve kötülükler kokar, üzerini örtebilirsiniz; ama asla yok edemezsiniz.”*

Muhtemelen bizim ülkemizde yaşadığımız şeylerin de esasını bu oluşturuyor. Kötülükler ve yalanlar kokuyor, üzerini örtüyorlar, ama yok edemiyorlar ve bir gün bir şekilde önümüzde kabak gibi açılıp, hepimizin görür hale gelmesini sağlıyorlar. Ama bu nasıl sağlanıyor; sorun da biraz burada.

Hatırlarsınız, 3 Kasım günü seçim vardı, biz de gece gazetede oturmuş, seçim sonuçlarının nasıl olabileceği, nasıl çıkacağı üzerine çalışmalar yapıyorduk. Birdenbire bir kaza meydana geldi. Kaza meydana geldiğinde, ölülerin kimlikleri bizde bu olayın çok daha başka bir olay olduğu konusunda düşünceler oluşmasına sebep olmuştu. Hiç unutmuyorum o geceyi; 3 Kasım 1996 gecesi, o Susurluk'ta meydana gelen kaza.

Tabii, Susurluk'ta meydana gelen kazanın arkasından bir eski ülkücü katliam zanlısı ile katliam sanığı olamadı hiçbir zaman; çünkü yargılanmadı. Abdullah Çatlı'yı kastediyorum. Yargılanmamasının sebebi de çok açık; yakalanmasına rağmen, nasıl ve ne şekilde serbest bırakıldığı bilinmeyen bir süreç içerisinde ortadan kaybolu verdi ve çok uzun yıllar sonra öğrendik ki, zaten o katliamı gerçekleştirdiği dönem içerisinde de devletle birlikte çalışan bir şahısmış kendisi.

1970’li yılların sonlarına doğru, bu ülkücü katliamların hepsinin aslında bir devlet organizasyonu olduğu konusunda fikirlerimiz vardı; ama bugün 2010 yılındayız, bu fikrimiz artık belgeli halde. “*Bu belgeler nasıl oldu, bu belgelerin hepsi nasıl ortaya çıktı?*” sorusu hem Susurluk, hem de Ergenekon operasyonları sonucunda yaşanan süreçle biçimlenmiş durumda.

Tabii, işin Susurluk boyutu, 12 Eylül boyutu, Susurluk sonrasında meydana gelen birtakım provokatif eylemler ve daha sonrasında ortaya çıkan Ergenekon operasyonları boyutu var. Bunlara şöyle en dıştan baktığımda bir görünüm elde ediyorum ben; diyorum ki, haki-katen, bu ülkede bu kadar büyük çatışmalar gerçekleşmese, bu kadar çok kirli çamaşır da ortaya çıkmaz.

Şunu kastediyorum aslında: İşin bir görünen tarafı var. O görünen tarafının içerisinde, örneğin, daha Susurluk döneminde bile adı ayyuka çıkmış olan Veli Küçük’lerin operasyon sonucunda içeri atılmış olması *-ki namılı kontrgerilla şahıslarından birisidir kendisi-* Arif Doğan’ın içeri atılmış olması; İbrahim Şahin’in Susurluk süreciyle ilgili yargılanmış olduğu davada, deyim yerindeyse, yırtmış olmasına karşın, bir kez daha, bu sefer birtakım cephaneliklerle falan ele geçmiş olması vesaire. Bunların hepsi Türkiye’de bir arınma hissi yaratıyor, bir katharsis hissi yaratıyor. Bunların hepsi, insana, kirli olan, kanla, hücrelerine kadar işlemiş bir olumsuzluk tablosunun içerisinde boğuşan, boğulan bir ülkenin içerisinde iyi gelişmeler oluyor hissini veren olgular. Ama diğer yandan, bir bakıyorsunuz ki, Türkan Saylan’ın tepesine çöküyorlar; ne bileyim, gazetecilik faaliyetlerini birazcık abartmış, birazcık da çirkin boyutlara ulaştırmış Mustafa Balbay falan gibi insanlar içerideler, birtakım üniversite rektörleri ve benzerleri, bir yerlerde, abuk subuk fikirleri savunuyor da olsalar, birtakım toplantılar yaptıkları için tutuklanmışlar falan.

Bunların hepsini topladığınızda ortaya inanılmaz belirsiz bir tablo çıkıyor. Yani bu bir kontrgerilla operasyonu mu; bu, AKP iktidarını güçlendirme operasyonu mu; bu, geçmişteki darbelerle boğuşma, onlarla mücadele edip de Türkiye’yi demokratik bir raya oturtma operasyonu mu; yoksa bu toplam sürecin bambaşka bir anlamı mı var?

Aslına bakarsanız, bu konulara ilişkin net cümleler kurabilecek bir gelişmeler toplamı henüz tamamlanmış değil. Ama ben, hani bu mevzular üzerine çok okuyan, çok çaba sarf eden, çok çalışan bir insan olarak birtakım yargılarımı sizlerle paylaşacağım, bundan emin

olun; yani ucunu çok da belirsiz ve açık bırakmayacağım. Bu, fikirlerimin yüzdeyüz doğru olduğu anlamına gelmiyor; ama bana göre en doğrusu.

Öncelikle şöyle bir başlangıç yapayım, bir sürpriz de olsun, bu çıkacak kitabımızın girişinden birkaç pasaj okuyayım size. İlk defa böyle bir şey oluyor; kitap çıkmadan bir topluluk karşısında daha önce hiç kimseyle paylaşmadık yazılanları. Ki bilirsiniz, yazarlar bu konuda hep kıskanç olurlar, son ana kadar hiçbir şeylerini paylaşmazlar. Ben, öyle bir şey yapmayayım, birkaç pasaj okuyayım oradan, kitabın girişinden. Bu da bu toplantının orijinal tarafı olsun. Şöyle başlıyoruz:

Ergenekon operasyonlarının, Avrupa Birliği yoluna girmiş, demokratikleşmeyi önüne hedef olarak koymuş bir Türkiye’de, kontrgerillanın sorgulanması, yargılanması ve tasfiyesi anlamına geldiğini düşünenler fena halde yanıldılar. Ergenekon operasyonlarının darbelerle hesaplaşmak demek olduğunu ve darbecilerin, TSK’nin direnişine rağmen, tasfiye edildiklerini düşünenler de yanıldılar. Tüm kötülüklerin anası Ergenekon’un hareketsiz kılınması sonucunda artık faili meçhul cinayetlerin, provokasyonların, menşei devlet olduğu herkes tarafından bilinen karanlık eylemlerin son bulacağını ve bu ülkeyi yönetenlerin hiç değilse kendi yasalarına karşı saygılı davranacaklarını zannedenler de yanıldılar. Kısa süre içerisinde görüldü ki, Ergenekon adı verilen bu operasyonlar kâh emekli generalleri gözaltına alarak, kâh toprağa gömülü kimi silah depolarını açığa çıkartarak, kâh bazı gizli belgelerin bilinir hale gelmesini sağlayarak ya da kontrgerillanın beyni olduğu öne sürülen Genelkurmay Seferberlik Tetkik Kurulu Başkanlığı’nın kozmik odasında aramalar yaparak zülfüyare dokunuyor gibi görülsede, geniş yığınların özlemini çektiği demokrasiye dair beklentileri karşılamaya muktedir değildi. Yaşananlar şimdiye kadar neredeyse geleneksel hale gelmiş zorbalığa ve kan dökmeyle dayalı yönetme biçimini tasfiye etmekten fersah fersah uzaktı. Neden?

Bence esas soru işte bu. Yani bu kadar olay yaşanıyor, birtakım kontrgerillacılar, kontrgerilla eskileri gözaltına alınıyor ve toplum çok bariz bir şekilde ikiye bölünüyor. Bir kısım, aynen İlker Başbuğ’un ifade ettiği gibi, bu sürecin asimetrik psikolojik bir savaş olduğu konusunda neredeyse kesin olarak emin; bir kısım da bu sürecin Türkiye’nin demokratikleşmesi yolunda önünü açacak en önemli süreç olduğuna inanmakta kesinlikle sonuna kadar kararlı. Bu ikilem

içerisinde, iki tarafın da bu farklı, birbirine taban tabana zıt olan düşüncelerini ele aldığınızda, ortada toplumda ikiye bölünmüşlük, siyasette ikiye bölünmüşlük, devlette ikiye bölünmüşlük, toplumun en küçük hücrelerine kadar böyle bir farklı konumlanış olduğunu gözlemliyorsunuz ki bu algı farklılığının bir kaynağı olması gerekir.

Benim gözlemediğim birinci nokta şu: Türkiye’de, her şeyden önce, kontrgerilla denilen örgütlenme tarihi boyunca yargılanmadı ve yargılanamaz; olsa olsa kontrgerilla kendisi yargılar. Tabii, şöyle bir soru atılabilir ortaya: *“Niye dünyanın çeşitli ülkelerinde özellikle NATO konsepti çerçevesinde oluşturulmuş olan Gladio örgütlenmesi tasfiye edilirken, Türkiye’de Gladio örgütlenmesi bir türlü tasfiye edilemiyor?”*

Hatırlayın, Susurluk döneminde, *“Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak”* diye konuşuyordu herkes; millet, sokaklarda, eline düdüğü almış, öttürüp duruyordu, ellerinde süpürgelerle yolları süpürenler vardı. O süreç içerisinde -ki 1996 sonrasında, 97 yılında, 28 Şubat denilen süreç yaşandı- o ışık yakıp söndürenler, bir baktılar ki, kendisiyle aynı anda, zamandaş olarak askeri lojmanlarda da ışıklar yanıp sönüyor. İşte o yüzden bir süre sonra birilerinin aklına geldi, *“Ne Refah-Yol, Ne Hazır Ol”* sloganını ortaya atmak. Başka çareleri yoktu çünkü. Kendileriyle aynı eylemi yapan, aynı şeylere karşı çıkmış gibi gözükenler, aslında bambaşka bir amaca haizdiler. Bir taraf demokrasi istediği halde, öbür taraf, 28 Şubat gibi post-modern bir darbenin altına imza atanlardı. Peki, bunları birdenbire bir araya getiren şey ne olabilirdi acaba? Öyle bir şey oldu ki, Susurluk dönemindeki tepkiler bir şekilde 28 Şubat sürecinde Refah-Yol’a karşı bir operasyon haline dönüştürüldü ve daha büyük, daha güçlü olan balık, daha küçük balığı midesine indiriverdi. Susurluk operasyonu karşısında, onun daha da gelişmesi, daha da ileri gitmesi, *“nereye uzanursa uzansın”* uzanabilmesi için çaba sarf edenler, bir anda kendilerini 28 Şubatçıların midesinde buldular. Çok enteresan bir gelişmeydi ve ondan sonra da zaten hiç kimse Susurluk konusunda doğru düzgün ne kalem oynattı, ne düşünce belirtti. İş yargıya havale olmuştu; üç-dört özel timci, bir özel tim şefi yargılandı, özel timciler 4'er sene ceza aldılar, özel tim şefleri 6'şar sene ceza aldılar. Korkut Eken ile İbrahim Şahin'i kastediyorum. Korkut Eken bu cezasını yattı; ama İbrahim Şahin, açık söylemek gerekirse, sürecini bildiğim için çok net olarak ifade ediyorum, sahte bir adli tıp raporuyla, *“Akli dengesi yerinde değildir”* falan denilerek, o cezayı bile yatmadı. Susurluk süreci böyle

kapandı gitti.

Şimdi, Susurluk öncesine dönelim.

Susurluk öncesinde bir rapor çıkmıştı, MİT Raporu diye adlandırılan rapor. Daha henüz Susurluk kazası gerçekleşmemişti. Bu rapor çıktı ve Susurluk süreci bunun üzerine gelişti. Bir araba kazası oldu ve bir anda o raporda yer alan tanıdık isimlerin, o raporda yazılı isimlerin hepsinin kendi aralarındaki kombinasyonu, başka bir ifadeyle Çiller Özel Örgütü falan diye ifade edilen kombinasyon bir anda gözümüzün önüne yayılıverdi. Yani hemen hemen hiçbir yerde yayınlanmayan bu raporda okuduğumuz isimler, bu rapordan sonraki Susurluk süreciyle birdenbire gözlerimizin önüne yayılıverdi. Benim de çekmecemde var o rapor, baktım, hakikaten öyle, bütün olaylar bu şekilde gelişti.

Daha sonraki süreç içerisinde anlaşıldı ki, aslında Susurluk kazası, o Susurluk kombinasyonunu oluşturan kontrgerilla yapılanmasının bir çeşit tasfiyesiydi aynı zamanda.

Peki, daha sonra ne oldu? Daha sonra şu gelişme oldu: Susurluk kazası döneminde iki gelişme oldu. Birincisi, Susurluk kazası sırasında adı çıkan Veli Küçük ve benzeri isimlere Susurluk soruşturması döneminde asla uzanılmadı, bunlar herhangi bir şekilde sorgulanamadı, yargılanmaları yapılmadı. Hatta ve hatta Veli Küçük'ün, Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'la yakın ilişkisi olduğu çok net bilinmesine, Abdullah Çatlı'yla son telefon görüşmelerini yapan kişi olduğunun bilinmesine rağmen yapılamadı bu. Çünkü Genelkurmay çok açık bir biçimde sahip çıktı kendisine; hatta albaydı, general rütbesine getirildi ve generallikten sonra emekli edildi.

“Niye Veli Küçük’e veya Veli Küçük gibi adamlara dokunulmadı?” sorusu burada çok önemli.

Kontrgerilla dediğimiz şey, aslında devletin bir organizasyonu. Derin devlet ve benzeri diye ifade ediliyor; ama açıkçası, ben, bu tür şeylere çok fazla inanmam, prim de vermem. Devletin, sorunları hukuki yollardan hallettiği, halk yığınlarının talep ve isteklerini bastırma yöntemleri var ki bunları mesela grev yasaklarıyla yapıyorlar. Öğrenciler eylem yaptığında, onlara tasdikname vererek yapıyorlar, okuldan atıyorlar vesaire -örneğin, en son TEKEL işçilerinin eylemini destekleyen öğrencileri okuldan attıkları gibi- veya *“Bildiri yakalandı, duvara yazı yazdı”* falan filan deyip, genç çocukları F tipi cezaevlerine atarak yapıyorlar bunu. Bu şekilde hukuki yoldan başarıldıkları birtakım şeyler var. Ama bir de hukuki yolla başarılabilen

şeyler var; örneğin, Güneydoğu'da süren kirli savaş gibi. Bunların hiçbir hukuki yolla başarılacak şeyler değil, bunların hukuki yolla ifade edilecek hiçbir tarafı yok. Yani öldürmenin, daha fazla adam öldürmenin hukuki olarak açıklanabilecek herhangi bir tarafı var mı; yok. Yine mesela, Mehmet Ağar'ın dile getirmiş olduğu 1000 operasyon gibi. Ki hatırlarsınız, 90'lı yılların başında, İstanbul, neredeyse her gün bir "hücre evi"nin basıldığı ve üç kişinin, beş kişinin sürekli öldürüldüğü bir sürece tanık olmuştu. Sadece İstanbul'da değil, Ankara'da, İzmir'de falan da oldu. Daha sonra, Mehmet Ağar, bunların adını 1000 Operasyon olarak koydu ve bunun hiçbir hukuki veya yasal açıklamasını getirmedi, getiremedi. Zaten bu konularda yapılması istenilen yargılamaların da önü Memurin Muhakematı Yasası gereği kapatıldı.

Bu çerçevede düşünüldüğünde, derin devlet, devlet denilen şey, aslında iç içe geçmiş, birinin eksikliğini diğerinin tamamladığı, birinin boşluğa düşmüş yanının diğer taraftan kapatıldığı bir toplamı ifade ediyor. En azından Türkiye için böyle olduğunu söyleyebiliriz. O yüzden, Ergenekon, Susurluk, 12 Eylül, kontrgerilla, Özel Harp Dairesi falan gibi birtakım ifadeler konuşurken, aslında bizim tartıştığımız şeyin aslını devletin kendisi, devletin karakteri, devletin kimliği oluşturuyor. Yani devletin varlığından bağımsız olarak bu süreçleri tartışmak, devletin kimliğinden ayrı bir şekilde bu süreçleri tartışmak inanılmaz derecede anlamsız ve saçma. Fakat şu özellikle liberallerin çok hoşuna gidiyor: "*Ayrılmış bir devlet olabilir; o halde, bunlar devlet içinde yuvalanmış çetelerdir*" diye tanımlamak, Türkiye'de birtakım kesimlerin çok hoşuna gidiyor. Verili ilişkiler içerisinde demokrasiye varabileceklerine olan inançlarını, yani yığınların talebinin dışında, kendi kendine oluşacak bir demokrasiye olan inançlarını korumak amacıyla yapıyorlar bunu muhtemelen. Çünkü bu, daha zahmetli bir demokrasi; bir yerlerden bir şekilde gelsin istiyorlar.

Ben, açık söyleyeyim, tabirim kabadır belki, ama bu tür şeylere prim vermiyorum. Çünkü ben, devleti, bu son zamanlarda televizyon figürlerinin çokça dile getirdiği gibi, oturup Ergenekon belgelerini okuyarak öğrenmedim. Ben, devletin ne mene bir şey olduğunu, gencecik yaşında, 12 Eylül'de, deyim yerindeyse, beton tedavisi görek öğrendim. Benim yaşında birkaç arkadaşım daha var salonda, onlar da bilirler; biz böyle öğrendik devletin ne halt bir şey olduğunu. Devlet, hakikaten, klasik deyimle, egemen sınıfların baskı aracıdır. Bu anlamı var, bu karşılığı var ve o yüzden de derin devlet ifadesini

kullanmak yanlısı değilim; devletin organizasyonları diyelim buna, daha doğru olur.

Azıcık daha geriye alayım konuyu.

NATO ülkelerinde Gladio tasfiye edilirken ki hatırlarsınız, 1990'ların başında, İtalya'da, Belçika'da, İspanya'da birtakım ordu kurumlarına kadar girip, birtakım generallere, birtakım eskiden başbakanlık yapmış olan insanlara kadar uzanıp, bu Gladio örgütlenmeleri tasfiye edilirken, birçok yerde silah depoları falan açığa çıkartılırken, ne oluyor da Türkiye'de bu tür soruşturmalar bir yere geliyor ve bir yerden sonra tıkanıyor, kalıyor?

Açık söylemek gerekirse, oradan yola çıkarak, yaptığım okumalar ve ülkeye ilişkin gözlemlerim sonucunda şu noktaya vardım: Özellikle NATO kaynaklı olarak kurulmuş olan Gladio'nun benzeri bir örgütlenme 1945 sonrasında, yani Soğuk Savaş döneminde Türkiye'de de kuruldu. Başlangıçta Seferberlik Tetkik Kurulu adı altında kuruldu bu, daha sonra Özel Harp Dairesi oldu ve daha sonra bilinmez birtakım adlar altında *-adları çok da fazla önemli değil-* bu tür kirli işlerin yürütüldüğü bir kimlikle örgütlenmiş, ona uygun hareket eden bir takım örgütlenmeler her zaman Türkiye'nin içerisinde var oldu.

Peki, "*Oralarda tasfiye olurken niye burada tasfiye olmadı?*" sorusu bence anlamlı bir soru. Oralarda tasfiye oldu; çünkü Sovyetler Birliği karşısında, Soğuk Savaşın ürünü olarak geliştirilmiş bir örgütlenmeydi bu ve Soğuk Savaş ortadan kalktığında, 90'lı yılların başında Sovyetler Birliği'nin tasfiye olması, bu örgütlenmeleri gereksiz hale getirmişti. Emin olun, Gladio'nun ana merkezleri dağıtılmış olsa bile, Almanya, Fransa, Belçika, İspanya gibi ülkelerde, belki sınırlar, kırmızı çizgiler biraz daha gerilerde, daha geniş bir hareket alanı var; ama oralarda da hâlâ devletin kirli işlerini yürütmek için oluşturmuş oldukları organizasyonların olduğuna adım gibi eminim. Ama Türkiye'de çok daha belirgin, çok daha bariz bu.

Sebebi çok açık: O ülkelerde yoksullar ile zenginler arasındaki uçurumun Türkiye'deki kadar derin olmadığı kanısındayım. En azından şöyle ifade edeyim: Orada hiç değilse belli bir artı refahla hayatlarını sürdüren insanlar daha çoğunlukta. Çoğunlukta olmasının da sebebi, bizim gibi ülkelerde artı refahla hayatlarını sürdüren insanların çok azınlıkta olmasıyla alakalı. Yani bu borçlanmalar yoluyla, bu finans aktarımları yoluyla, Türkiye'de üretilmiş olan değer ve zenginliklerin dünya ülkelerine, özellikle küresel sermayeye ciddi bir şekilde

de aktarıldığı hiç kimse için sır değil. Bu gerçek şu anlama geliyor: Özellikle küresel sermayenin güçlü olduğu ülkelerde, oranın işçi sınıfı ve yoksul katmanlarının refah düzeyi en azından bizim işçi sınıfımız ve yoksul katmanlarımızdan daha ileride. Bu, çelişkilerin biraz daha zayıf olduğunun göstergesidir. Çelişkilerin en azından bizim ülkemizdeki kadar şiddetli olmadığına göstergesidir. Orada ekonomi içi zor mekanizmalarıyla bu mevzuu halleder hale gelmişler. Fakat burada ekonomi içi zor denilen şey, yani işsizlik tehdidi ve benzeri şeyler, buradaki yığınların ikna edilmesi için yeterli değil; o yüzden, burada ekonomi dışı zor yöntemleri devreye giriyor. İşte o yüzden, Türkiye’de, Gladio, kontrgerilla, adına ne dersenez deyin, hukuk dışı yöntemlerle, yasaların dışında birtakım yöntemlerle devletin zorbalığını çok daha açık bir şekilde hissettirecek örgütler, Soğuk Savaşın ortadan kalkmasına, Sovyetler Birliği’nin dağılmasına rağmen, yani “komünizm tehdidi” bu ülkeler açısından artık gerçek bir tehdit olma özelliğini yitirmesine rağmen varlıklarını devam ettiriyorlar. O nedenle, bizim ülkemiz ile Avrupa’daki birtakım ülkeleri bu bakımdan kıyaslamak pek de doğru değil. “*Orada niye bitti de, burada devam ediyor?*” vesaire. Peki, burada bitme ihtimali var mı bunun?

Bitme ihtimali şöyle: Birtakım tasfiyeler yaşanıyor. Örneğin, Ergenekon davası süreci de böyle bir süreçtir. Birtakım tasfiyelerin yaşanması, o ülkede o örgütlenmelerin, yani hukuk dışı, kirli savaş yöntemlerinin sona ereceği anlamına gelmiyor. Tam tersine, bir el değıştirme söz konusu. Bir kontrgerilla yapısı dağıtılırken, alttan alta başka derin ilişkilerin örgütlenildiğinden adım gibi eminim. Şimdi bir diğer noktaya gelmek lazım bence.

Bu Ergenekon davası süreci içerisinde başlangıçta bu İbrahim Şahin’lerin, Veli Küçük’lerin yakalanması, silah depolarının ortaya çıkartılması ve benzerlerinin toplamı, Türkiye’de de acaba, İtalya’da, İspanya’da görüldüğü gibi, kontrgerillanın tasfiyesi anlamına gelip gelmeyeceği üzerine çok belirgin fikirlerin ortaya atılmasına sebep oldu. Gerçekten inandırıcı bir gelişmeydi bu. Daha sonraki süreç içerisinde, bu 2002–2004 yılı darbe girişim süreçleriyle ilgili birtakım operasyonların başlaması ve daha ziyade yoğunluğun bunun üzerinde şekillenmesi, başka bir sürecin işlemeye başladığının göstergesi oldu. Yani görünüşe göre, Ergenekon operasyonları, bir kontrgerilla operasyonu gibi başladı; ama daha sonraki süreç içerisinde bunun ibresi ağırlıklı olarak Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde bir tasfiyenin olduğu fikrinin yaygınlaşmasına ve yerleşmesine sebep oldu.

Bununla şunu kastediyorum: Örneğin, daha sonra bu darbe günlükleri çerçevesinde Özden Örnek, İbrahim Fırtına, onlara yardımcı olan komutanlar, onlara destek veren birtakım rektörler, akademisyenler, yazarlar, bunlar peyderpey, farklı farklı operasyon dalgalarında gözaltına alındı ve davada çoğunluğu oluşturanlar, bir süre sonra, esas itibarıyla darbe zemini oluşturmak ya da darbe girişiminde bulunmak, darbe hazırlığı yapmak yönünde çalışmalar yaptığı iddia edilen kişilerden oluşmaya başladı. Nitekim bir gün geldi, yaklaşık olarak bundan 5 ay önce falan, yargıç, savcıya sordu, “*Bu dava, ne davası?*” diye; savcı da, çok açıkça dedi ki, “*Biz, darbe girişimlerini yargılıyoruz. Ergenekon davasının özü budur.*”

Şimdi, gerçekten darbe girişimleri mi yargılanıyor Türkiye’de; Türkiye’de darbe girişimlerinin yargılanması darbelerin önünü kapatmış mıdır ve en önemli soru, bunlar niye darbe girişimi düzeyinde kalmış ve bir türlü başarıya ulaşamamıştır? Bence, bu soruların yanıtı da bu süreci algılayabilmek açısından önemli.

Birinci soru: Bu ülkede darbe girişimleri yargılanıyor mu veya darbeler yargılanıyor mu? Birtakım insanların birtakım yerlerde *-ki Genelkurmay içerisinde-* bir darbe girişimini örgütlediği konusunda hazırlanan iddianameler, nedense, Türkiye’de gerçekten hayata geçmiş olan, örneğin 12 Eylül, örneğin 28 Şubat, örneğin 27 Nisan’a bir türlü uzanamıyor. Yani dikkat edin, demek ki o ünlü söz gibi; darbede başarılı olursanız iktidar olursunuz, başarısız olursanız idam olursunuz. Bu söz bu yargılama sürecinde bir kez daha doğrulanmış oluyor.

İkinci soru: Bu darbe yargılama sürecindeki kavga AKP ile Türk Silahlı Kuvvetleri arasındaki bir kavga mıdır veya Türk Silahlı Kuvvetleri, darbeyi gerçekleştirmek isteyenleri korumakta, kollamakta, bunun karşısında AKP de müthiş bir demokrasi savaşımı mı vermektedir?

Sürecin tamamına bakın; tablonun bütününe baktığınızda aslında hiç böyle bir gelişme olmadığını görüyorsunuz. Ne oluyor? Örneğin, Tuncer Kılınç, Erdal Şenel, Kemal Yavuz gözaltına alınıyor, bir gün sonra Erdoğan ile İlker Başbuğ bir zirve gerçekleştirip görüşüyorlar, bir gün daha geçtikten sonra bu üçü birden serbest bırakılıyor. Ama bir bakıyorsunuz, bir an sonra başka muvazzaflar gözaltına alınmaya başlanmış. Sonra, biraz daha zaman geçiyor, İbrahim Fırtına, Özden Örnek gibi isimler gözaltına alınıyor, tekrar, bu sefer Köşk’te bir zirve düzenliyorlar, arkasından bu kişiler serbest bırakılı-

yor; bir bakıyorsunuz, arkasından Balyoz operasyonu ve benzeri birtakım operasyonlarla başka birtakım muvazzaflar içeri alınmaya başlanmış. Bazı askerlerin, özellikle gözaltına alınan ve tutuklanan askerlerin bu anlamda etmiş oldukları feryat bana çok da anlamsız gelmiyor. Kimisi diyor ki, “Benim terfi sürem gelmişti, terfi etme ihtimalim vardı, benim önümü o yüzden kestiler.” Kimisi diyor ki, “Peki, ben buradaysam, benim komutanım niye yok? Nasıl oluyor da tek başıma yargılanıyorum; ben, komutanımdan bağımsız bir iş mi yapmışım?” Bir bakıyorsunuz, birtakım teğmenler, evlerinden çıkan birtakım sol ve benzeri kitaplar, onlar da Ergenekon operasyonu kapsamında gözaltına alınmışlar, tutuklanmışlar; evlerinde birtakım materyaller bulunduğu iddia ediliyor.

Bütün olarak bakıldığında, tabii ki şunu demek istemiyorum: “Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde bir solcu akım vardı da, bu solcu akımı tasfiye ediyorlar.” Bunu demek istemiyorum. Ben, bu operasyonun, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde yürütülen operasyonun -ki yüzlerce muvazaf asker gözaltına alındı ve tutuklandı- Türk Silahlı Kuvvetleri ile AKP'nin çok net işbirliği sonucunda gerçekleştiğine inanıyorum. Çok belirgin bir şekilde hem de. Yani oturuyorlar, anlaşıyorlar, YAŞ kararlarıyla tasfiye edilemeyecek kadar fazla sayıda askeri personeli tasfiye ediyorlar.

“Peki, tasfiye edilenlerin niteliği ne?” diye bir soru ortaya atılabilir. Açıkçası, benim kişisel kanaatim şöyle: Özellikle 28 Şubat 1997'deki darbe sonucunda, laiklik adı altında, laiklik-şariat çatışması adı altında yeni bir damar gelişmeye başladı. Nedir bu; Kemalist damar. Aslında 12 Eylül'ün biraz tersiydi bu; yani 12 Eylül'de ne kadar Amerikancıysa bunlar, 28 Şubat sonrasında da yavaş yavaş Kemalist millici veya kaba milliyetçi bir eğilim, bir damar gelişmeye yüz tuttu.

Bunları çok olumladığım için söylemiyorum; fakat böyle bir gerçekliğin varlığını saptadığım için söylüyorum. Düşünün, 2002–2004 yılları arasında millici bir çaba, millici bir darbe çalışması içinde olanlar, her nedense, kendi darbelerine Amerika'dan cevaz almak için epey bir uluslararası sefere çıkmışlar, AKP'nin danışmanlarından Zeyno Baran'a, kendi iktidar başarılarının nasıl olabileceğine ilişkin birtakım raporlar hazırlatmışlar. Bu anlamda inanılmaz çelişkilerle, inanılmaz bir karmaşa içerisinde, çok bulanık bir suyun içerisinde yürüttükleri bir çalışma bu.

Böyle bir damarın varlığı niye 28 Şubat'a denk geliyor?

12 Eylül'ün, komünizme karşı geliştirmeye çalıştığı İslam politikasıyla alakalıdır bu. Hatırlarsanız, Uğur Mumcu, Rabita'ları yazmıştı; hatırlarsanız, Fatih Güllapoğlu, “*Tanksız-Topsuz Harekât*” kitabında çok net bir şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin 12 Eylül'den sonra yurtdışına Kuran-ı Kerim'ler bastırıp gönderdiğini, oradaki İslamcı birtakım teşkilatları desteklediğini ifade etmişti. Dahası, 12 Eylül sonrasında hem solcular, sosyalistler, komünistler içeri atılırken, hem de o dönemin ülkücü katilleri, “*Sağa da, sola da karşıyız*” görüntüsünü tamamlayabilmek amacıyla cezaevlerine atılırken, İslamcılara dokunulmadığı gibi, tam tersine, 12 Eylül sonrası açılan Kuran kursu ve açılan imam hatip lisesi sayısı, 12 Eylül öncesinde açılanların çok daha fazlası olmuştur. Yani çok belirgin bir şekilde, komünizme karşı siyasal İslamı ordu eliyle geliştirmiş bir ülkeden bahsediyoruz burada. Belki de 28 Şubat'ın balans ayarı, esas itibarıyla, bir anlamda, ordunun kendi içine dönük bir balans ayarıdır. Yani balans ayarı kavramını İslamcılar çok kullanmayı seviyorlar; ama diğer yandan, asıl balans ayarının ordu içerisindeki kademelendirmede, komuta kademesine kimlerin geleceğinin belirlenmesinde yapıldığı gerçeğini 2002-2004 yılları arasında komutanlık yapan insanların kimliğinden çok net olarak algılamamız mümkün. 28 Şubat böyle bir süreç.

Tabii, iş sadece laiklikle, anti-İslamcılıkla kalmadı; aynı zamanda Kemalizm'in millicilik, bağımsızlıkçılık ve benzeri gibi, küresel çağımızda karşılığını ne kadar bulup bulmadığı tartışılabilir. Ancak birtakım kaba milliyetçi eğilimlerin de ordu içerisinde, özellikle komuta kademesinde yavaş yavaş belirginleştiğini gözlemleyebiliyoruz ve bunu belgelerden de okumak mümkün. Eğer Balyoz operasyonu belgelerini okumuşsanız, oluşturulacak olan hükümetin programını okumuşsanız veya 2002-2004 yılları arasında komutanların kendi içlerinde yapmış oldukları değerlendirmelerde, örneğin, ABD'yi “*sırtlan*”, Avrupa Birliğine “*çıyan*” diye adlandırmalarına bakarsanız veya Balyoz Harekâtı sonrasında işbaşına gelecek olan iktidarın kesenkes bir millileştirme politikası izleyeceğini, yurtdışına çıkışların engelleneceğini, bankalara el konulacağını ve benzeri gibi birtakım teorilere sahip olduklarını düşünürseniz, karşılığının olup olmadığı çok önemli değil, ama benim ne demek istediğimi daha iyi anlarsınız. Bu süreç neyi getirdi; açık söylemek gerekirse, 2002-2004 yılları arasında belki de bu darbe girişiminde bulunanların, darbe hazırlığı yapanların başarısız olmalarının da esas sebebinin oluşturdu. Yani Amerika'yla anlaşmaya çalışıyorlar, ama buradaki görüntüleri de, çok

net bir şekilde, sanki Amerika'ya karşıymışlar gibi duruyor; ABD Büyükelçisinin düzenlediği hiçbir resepsiyona katılmıyorlar.

Şöyle bir şey hatırlıyorum notlarımda: Aslı Aydıntaşbaş, bir eski Amerikan büyükelçisi olan Edelman'la bir görüşme yapıyor. Edelman, ona, o yıllarda neler yaşandığına ilişkin çok bariz birtakım bilgiler veriyor. Ki bu görüşme de 2009 yılında gerçekleştirildi. O görüşmede şunu söylüyor Edelman: *“Biz şaşırıyorduk; bu komutanlar o yıllarda neden ABD Büyükelçisinin düzenlemiş olduğu hiçbir resepsiyona katılmaz diye.”* Görünüşe bakarsanız, gerçekten de anti-Amerikancı bir pozisyon içerisine girmişler ve açıkça söylememekle birlikte, çok net olarak tavır almışlar. Şöyle diyor 30 Kasım 2009 tarihli yazısında Aslı Aydıntaşbaş: *“İlginçtir ki, Ankara'da Amerikan Büyükelçiliğinin kapısını çalmayan bazı kuvvet komutanları, yurtdışı seyahatlerinde ısrarla -bu bilgiyi o dönem Ankara'da görev yapmış üst düzey bir Avrupalı diplomat da doğruluyor- Amerikalılarla temas kurma girişiminde bulunmuşlar. Darbe planları tartışılırken, kuvvet komutanları, Avrupa gezilerinde, Amerika'yla özel kanal arayışına girişmişler. Washington'la temas kurmak istemişler; ancak, ABD'li yetkililerin buna yanaşmaması ve görüşmeler için Ankara'daki elçiliği adres göstermeleriyle bu girişim başarısız olmuş.”*

İkincisi, 2002-2004'ün o kuvvet komutanları, birtakım büyük sermaye gruplarıyla temas kuruyorlar. Mesela, Karamehmet'le, Aydın Doğan'la, Koç'larla. Bunlarla birtakım toplantılar düzenliyorlar ve bu toplantılarda, nasıl bir ülke tahayyül ettiklerini ve bunu başarmak için ne yapmak gerektiği konusunda bir nabız yoklamasına girişiyorlar. Çok enteresan bir şekilde, büyük sermaye güçlerinden de çok fazla destek aldıkları söylenemez. Çünkü büyük sermaye, esas itibarıyla, kendi parasal çıkarlarının peşinde koşturur; onu cendereye alan bir süreç varsa, bundan kurtulmak ister. AKP iktidarı da, biliyorsunuz ki, büyük sermaye açısından hiç de kötü bir iklim yaratmadı bu ülkede. Yani işçiler, emekçiler, mühendisler açısından belki bu söylenebilir, işsizlik ortamı, biraz daha yoksullaşma ve benzeri, bu tür etkiler yaratmış olabilir; ama büyük sermaye açısından öyle problemler yaşandığını kimse söyleyemez. Çok çok, sermayenin temerküzünde birtakım değişiklikler oldu; yani İslami sermaye biraz daha güçlendi, gelişti. Ama şunu da söylemek gerekir ki, yeni sermaye alanları da açıldı. Dünya açısından baktığımızda, küresel sermaye açısından baktığımızda, AKP iktidarı ile küresel sermaye arasındaki ilişkiler bakımından yine çok ciddi bir problem yok. Zira bakıyorum, 2002

yılında AKP iktidara gelmiş, AKP iktidarı döneminde Türkiye'nin toplam borçlanması tam iki katına çıkmış. Yani yaklaşık olarak 400 milyar lirayken Türkiye'nin dış ve iç borçlar toplamı, 800 milyar lira-ya tırmanmış.

Çok enteresan nokta esas olarak buradan itibaren başlıyor. Darbeyi kim yapar?

12 Eylül darbesi oldu -*çok somut bir darbe olduğu için örnek olarak önümüzde bu var*- "12 Eylül darbesini kim yaptı?" sorusuna ilişkin olarak Türkiye'deki sol ağırlıklı olarak hep askerleri suçladı; ama ben, tam aksi düşüncedeyim. Türkiye'de 12 Eylül darbesini askerler yapmış değil; Türkiye'deki 12 Eylül darbesini, tam tersine, büyük sermaye yapmıştır. Tankı, topu, tüfeği olup olmamasının çok önemi yok. O tanım belki insanlara çok geçmişte kalmış bir tanım gibi gelecek, ama yine söylüyorum; devlet, egemen sınıfların baskı aracıdır. Egemen sınıflara ait olan bir şeydir devlet; yoksula, ezilene, çalışana, üretere falan ait değildir.

Egemen sınıfların 1980'li yılların başında en ihtiyaç duymuş oldukları şey, IMF'in 24 Ocak Kararlarıydı, o paketti. Ne öngörüyordu o paket; çalışanın, işçinin, emekçinin kemerlerinin daha fazla sıkılmasını, vergilerin daha fazla ağırlaştırılmasını, sendikal örgütlenmelerin daraltılmasını, küçültülmesini, mümkünse yok edilmesini öngörüyordu ve 24 Ocak 1980'de bu paket açıklandığında, zamanın iktidarı, bunu hayata geçirebilecek bir güce ve konuma sahip değildi. Ne zaman hayata geçmeye başladı 24 Ocak Kararları; çok iyi hatırlarsınız, 12 Eylül 1980'in hemen ertesinden itibaren. Nasıl oldu bu; sendikalar kapatılarak oldu, sendika yöneticileri tutuklanarak oldu, işçi sınıfı hareketinin gücü törpülenerek, onun devrimci öncü güçlerinin hemen hemen hepsi ya hapse atılarak ya da kurşuna dizilerek oldu, kurşuna dizip öldüremediklerini idam sehparalarında sallandırarak oldu. 24 Ocak Kararları bu şekilde hayata geçti. Sorun sadece 24 Ocak Kararlarının hayata geçirilmesi değil, aynı zamanda Türkiye'nin Ortadoğu'da kendisine biçilmiş olan rolü yerine getirmesiydi ki 12 Eylül öncesindeki iktidarlar bunu yapmaya muktedir değillerdi; 12 Eylül bunu başardı.

Peki, askerler ne oldu burada? Askerler, sadece darbe yapmakla, geçici olarak iktidar olmakla ve o iktidarı Özal gibi bir büyük sermaye temsilcilerine, MESS patronlarına teslim etmekle kaldılar. Bu kadar.

Peki, 2002-2004 yılları arasında niye olmadı darbe? Askerler

çok mu iktidarsızdı, ellerindeki silahlar daha mı azdı, daha mı az güçleri vardı, daha mı az ateş edecek askere sahiplerdi? Tam tersine; daha sofistike ilişkileri vardı, daha güçlü silahları vardı. Ama büyük sermaye ve küresel sermaye istemiyordu bunu. Bu kadar.

Yani sürece bakıldığında, “*Ne yargılanıyor?*” sorusu karşısında, bu çerçevede, başarısız bir darbenin yargılandığı üzerine okunan masallar benim için hiçbir anlam ifade etmiyor. O yüzden, çok ısrarla belirtmek istiyorum ki, Ergenekon davası, düne dair bir dava değil, bugüne dair bir davadır ve Ergenekon süreci aynı zamanda Türkiye’de devletin yeniden yapılanması, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin bir biçimde yeni bir balans ayarısıyla karşı karşıya gelmesi anlamına gelir. Yani bir boyutuyla, biraz kendi içine, damarına girmiş kirli kanın temizlenmesinden ibarettir. Bir boyutuyla da, Türkiye’de AKP iktidarını büyütme, destekleme, sermaye güçlerinin kendi çıkarlarını daha sağlam zemine oturtmak, topluma korku salmak ve benzeri gibi farklı amaçları da taşır. Hepsisi bu.

KATILIMCI SORULARI

Soru: *Toplumda ağırlıklı olarak, aktüel olarak görünürde Ergenekon davası var; ama geçtiğimiz şubat ayında başlayan, ki bence Türkiye’deki demokrasi güçleri açısından daha fazla üzerine gidilmesi gereken bir Mehmet Ağar davası var. Buna ilişkin süreci nasıl görüyorsunuz ve sizce toplumsal güçlere, demokrasi güçlerine ne tür görevler düşüyor? Çünkü konuşmanızda da belirttiniz, kontrgerilla gerçeği Mehmet Ağar’ın söylemlerinde de gizli ve onun da bizzat içerisinde yer aldığı bir süreç. O, 1000 operasyon, “Bir tuğla çekilirse devlet yıkılır” biçimindeki söylemleri, bir dönemki tehditleri vesaire. Bu konudaki bilgi ve görüşlerinizi de paylaşırsanız sevinirim.*

Ertuğrul Maviöglü: Mehmet Ağar davası bence de çok önemli. Fakat dava bu haliyle hiçbir önem taşıyor. Yani Mehmet Ağar davası, ben size söyleyeyim, Sedat Bucak’a açılan davanın bir benzeridir. Yaklaşık olarak 6 yıl hapis cezasıyla yargılanmakta Mehmet Ağar için verilecek karar örneğini aslında daha önce Susurluk davasından yargılanmış olan Ayhan Çarkın çok net olarak ifade etti. Ayhan Çarkın şöyle şeyler anlattı: Uğur Dündar’ın programına çıktı ve “Kaç kişi öldürdünüz?” sorusuna cevap verirken dedi ki, “*Ne biri, ne ikisi, onlarca insan.*” Böyle bir cevap verdi ve arkasından kendi yargılan-

ma sürecinden bahsetti. “Önce bir mahkeme vardı, o mahkemede yargılanıyorduk ve bizim için ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası isteniliyordu. Fakat daha sonra Mesut Yılmaz Hükümeti, mahkemenin yapısını değiştirdi, heyeti değiştirdi, başka bir adam geldi başkan olarak -Metin Çatal’ı kastediyor- ve bu insan bizim çok az bir cezayla bu davadan kurtulmamızı sağladı” dedi. Çok açık şekilde bunları söyledi.

Mehmet Açar davası, Susurluk sürecinde yapılan yargılamaların bütününden farklı bir noktada değil. Bundan eminim. Nasıl ki Sedat Bucak beraat ettiyse, nasıl ki Veli Küçük o dönemde hiç yargılanmadıysa, nasıl ki İbrahim Şahin az bir cezayla kurtulup -ki ortalıkta basbayağı belirgin, hiç olmazsa Kumarhaneciler Kralı Ömer Topal’ın öldürülmesi gibi olaylar olmasına rağmen, Tarık Ümit’in kaçırılıp öldürülmesi gibi olaylar olmasına rağmen- paçayı sıyırdıysa, Mehmet Açar’ı da benzer bir akıbet bekliyor. Ki Mehmet Açar’ın kendisi de bundan çok emin. Çünkü bunlar biraz devletin kara kutusu gibiler. Mehmet Açar, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü yapmış, bu devletin gerçekleştirdiği pek çok kanlı operasyonda imzası olan bir kişi olarak, kendisine dokunulmayacağından son derece emin ve üstelik ona dokunuyormuş gibi gözükener de, onu nasıl bu işten sıyrabileceklerinin telaşı içerisinde.

Bu anlamda şöyle bir şey söylemek lazım: “Hukuk siyasallaşıyor” falan filan diyorlar ya, çok ünlü bir laf vardır; “Kralın adaleti ile cumhuriyetin adaleti bir olur mu?!” diye. İkisi de birbirinden farklıdır. Ben, çalışma masamın tam arkasına Anatole France’ın ünlü bir sözünü astım. Çok özetle söyleyeyim: “Hukuk, yoksul ile varlıklı eşitleyen bir sistemdir.” Bu anlamda, Mehmet Açar’ın, derin devletin veya devletin kara kutusu olan bu kişinin yargılanıp ceza almasına ve bu cezanın sonucunda ağzını açıp da devletin bütün kirli çamaşırlarını ortaya dökmesine kimse müsaade etmez. Kanaatim bu. Ama demokrasi güçlerine düşen görev tabii ki Mehmet Açar’ı içeri tıktırmaktır. Bundan hiç kuşku yok.

Soru: *Biraz önce, büyük sermayeyle ilgili, onların yapıp ettikleriyle ilgili hafızaların kaybolduğunu söylediniz. O dönemden geliyorum ben de, siz de o dönemden geliyorsunuz. TÜSİAD, günlük gazetelere darbe ilanları vermişti, onu söyleyeyim.*

Ertuğrul Maviöglü: Ecevit hükümetini düşüren de onlardı.

Soru: *Birkaç sorum var. Teşkilat-ı Mahsusa ile Gladio arasında bir bağ kurabiliyor musunuz, kurdunuz mu?*

Soğuk Savaştan sonra, yeni bir konseptle, Avrupa'daki işçi sendikaları konfederasyonları, bir yerde grev değil, global grev kararı almıştı. Yaklaşık 1 yıl kadar önce. Örneğin, Coca-Cola'nın bir fabrikasında anlaşmazlık olduğu zaman, sadece o fabrikada değil, dünyadaki tüm cola fabrikalarında grev yapılmıştı. Bundan birkaç ay sonra NATO yeni bir konseptten söz etti: "Avrupa'da olası halk ayaklanmalarına karşı örgütlenmek."

Bu çerçevede düşünüldüğünde, Kamu Güvenliği Müsteşarlığı böyle yeni tür bir örgütlenmeye işaret olabilir mi?

Bir başka sorum da şu: Acaba NATO'nun tümünde, İtalya'da, Belçika'da, Fransa'da vesaire Soğuk Savaş konsepti bittikten sonra işlevsiz olan bu Gladio, o koşullara göre kurulmuş olan Gladio tasfiye edilirken ya da tasfiye edildiği söylenirken, Türkiye'de buna bu kadar çok direnç gösterilmesinin ana nedeni Kürdistan sorunu olabilir mi? Bu sorun sürekli bunu besleyen bir mekanizma olabilir mi?

Ertuğrul Mavioğlu: Sondan başlayayım.

Gladio'nun Türkiye'de tasfiye edilememesinin nedenini aslında konuşmamda söyledim, ama anlaşılmadıysa daha açık ifade edeyim: Güneydoğu'da süregelen Kürt savaşı ebettteki Türkiye'deki Gladio'nun veya derin örgütlenmenin, kirli savaş örgütlerinin ayakta kalmasında en önemli etkenlerden bir tanesidir. Çelişkiler, bu kadar yoğun çelişkiler, ekonomik çelişkilerin varlığı ve aynı zamanda da bu siyasal çatışma. Yani bu kadar kan akarken zaten başka türlü de düşünülemez.

Kamu Güvenliği Müsteşarlığına gelince; daha çok yeni bir kurum. Bu kurumun, bu kurumlaşmanın aslında yeni tipte bir Gladio örgütlenmesi olacağı yönünde birtakım sözler söylendi; ama ben, bunun bu kadar açıktan yürütülen bir örgütlenme olduğu kanaatinde değilim. Ancak, diğer yandan, Müsteşarlığın kuruluş kanunu içeriğinde polislin yetkilerinin daha ileri noktalara götürülüp, bu tür bir zorbalık kimliği taşıdığı gerçeğine de vurgu yapmak lazım.

Teşkilat-ı Mahsusa meselesine gelince; devletin olduğu yerde her zaman kirli işleri gördürecek birtakım organizasyonların bulunduğu kanaatini taşıyan bir insan olarak şunu söyleyeyim: Belki böyle bir kesintisizlik vardır; ama tarihsel olarak ne tür bir kesintisizlik olduğuna ilişkin açıkçası çok fazla bilgi yok. Bilgimin olmamasının se-

bebi de şu: Bu konuda belge yok. Yani “*Teşkilat-ı Mahsusa’dan Bugüne*” güzel bir slogan; ama diğer yandan, bu aradaki bağlantılar nasıl kuruluyor, nasıl birbirlerine bu bayrağı devrediyorlar, çok belli değil. En belirgin olan, şimdi elimizde daha yakın bir tarih olan 1945 sonrasında NATO konseptinde oluşturulmuş olan yapılar ve bunun özellikle 12 Eylül sürecinde almış olduğu biçim.

Düşünün, 12 Eylül döneminde mesela, Abdullah Çatlı denilen bu katliam sanığı, zanlısı, daha doğrusu Susurluk kazasında ölen kişi, basbayağı Bahçelievler katliamından ötürü yakalanıyor. Ben, kitabımda da yazdım; halen görevde olduğu için ismini vermek istemeyen, Ankara Ağır Ceza reislerinden bir tanesi, 12 Eylül döneminde, Askeri Yargıtay’da yargıç olarak görev yapmış. O anlattı bana. Tesadüfen, Bahçelievler katliamı davası eline düşmüş ve Bahçelievler katliamı davasının içerisinde, yaklaşık olarak yarım dosya kâğıdı büyüklüğünde bir kâğıdın üzerinde bir tutanak görmüş tetkik hakim. Bu tutanakta çok açık bir şekilde, Abdullah Çatlı isimli şahsın falanca tarihinde yakalandığından bahsediliyor. Fakat dosyanın devamında, bu Abdullah Çatlı isimli kişinin yakalandıktan sonra ne olduğuna dair hiçbir not veya kayıt söz konusu değil. Bu, bizim hakimim dikkatini çekiyor tabii. O zamanki Genelkurmay adli müşavirine gidiyor, “Böyle böyle, dosyanın içerisinde böyle bir şahıs var; bu şahsın da yakalandığına dair bilgi şurada yazılı. Bir tutanak var; bir astsubay yakalamış. Peki, bu adam ne olmuş, serbest mi bırakılmış, kaçmış mı, ne olmuş?” diyor. Buna ilişkin hiçbir kayıt yok. Adli müşavir, “*Biz, dosyayla bağlıyız, soruşturma yetkimiz yok; dosyada ne yazıyorsa o*” diyor, kapatıyorlar meseleyi.

Aradan yıllar geçiyor, Abdullah Çatlı Susurluk kazasında ortaya çıkıyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde Araştırma Komisyonu oluşuyor ve Araştırma Komisyonuna, bu bahsettiğim yargıç başvuru yapıyor. Diyor ki, “*Ben, 12 Eylül döneminde Askeri Yargıtay’da görevliydim. Bahçelievler katliamı dosyası benim elimden geçti. Böyle bir kağıt parçası var; bu kağıt parçasının altındaki tutanağın altında imzası olan kişilere başvurursanız, bu yakalanmış ve sonu ne olduğu belirsiz kişinin, Abdullah Çatlı’nın hangi eller tarafından serbest bırakıldığı da açığa çıkar. Bu adamı kim bıraktı?*” Susurluk Komisyonu Askeri Yargıtay’dan dosyayı istiyor. Dosyayı açıyorlar, bakıyorlar ki, o kağıt parçası artık yok.

Demem o ki, 12 Eylül sonrasında bu işlerin nasıl olduğu konusunda bilgi ve birikim sahibiyiz. Bir örnek daha vereyim size, İbra-

him Çiftçi örneği. İbrahim Çiftçi, 7 kişinin öldürüldüğü Balgat katliamının sanığı. 4 defa idam cezasına çarptırılıyor, 4 defa Yargıtay'dan beraat kararıyla geri dönüyor davası. Fakat o, yine de yaklaşık 10 yıl civarında içeride yattı. Daha sonra MHP Genel Başkanlığı'na adaylığını filan koydu. Ama o dönemden sonra, cezaevinden çıktıktan sonra çok enteresan bir anısını anlattı Yeni Şafak Gazetesine. Şöyle diyordu anısında: İçeride yatarken, bir yüzbaşı, iki tane üsteğmen, kaldığı hücreye gelmişler ve çok açıktan, yurtdışındaki operasyonlarda değerlendirilmek üzere, kendisinden yardım istemişler. İstenilen yardımı geri çevirdiğini söylüyor; ama ne kadar geri çevirip çevirmediğini de, yargılama sürecinde almış olduğu beraat kararından biraz okumak mümkün.

Soru: *Bir ek daha yapıp bir soru daha sormak istiyorum. ‘Bir Şehri İstanbul ki’, Milliyet Gazetesi’nin 60’lı yıllarda çevirdiği bir kitaptır. İstanbul üzerine diğer yazarların, yani Avrupalı, Fransız, İtalyan ve İngilizlerin -ki, bunun içerisinde Pierre Loti de vardır- İstanbul’la ilgili yazdıkları vardır. Cumhuriyet döneminin ilk dönemi de dahil olmak üzere, sinemaların girişinde, “Asker 25 kuruş, başıbozuk 50 kuruş” diye yazıyorlar. “Asker 25 kuruş, başıbozuk 50 kuruş.” Başıbozuk denilenler sivil. Bu kavram daha sonra oturuyor. Sivil, yani askeri bakış açısından sivil, başıbozuk diye tanımlanıyor. Sinema gişelerine bile asılan şeyler bunlar. Bu kitap da bulunabilir; bulamayan arkadaşlara verebilirim. Osmanlı, zaten askeri bir yapı. Yani hiçbir şey tarihsel boşluğa doğmuyor. Bir fikirdir ya da bir kurumdur, önceleyeni mutlaka olmak zorunda. Ki, Osmanlı’yı şöyle de okuyabiliriz: Askeri mücadeleler tarihi olarak da yazsak, Osmanlı’yı anlarız. Osmanlı’da Yeniçeri’nin, daha sonra Nizam-ı Cedit’in istemedikleri padişah ya da vezir olamıyorlar. Bu akıl, Cumhuriyete de geçiyor; çünkü İttihat Terakki’nin bütün önde gelen kadroları zaten asker. Harbiye ve mülkiye kavramı vardır ve günümüze kadar da sarkmıştır. Şu mu oluyor acaba: Soğuk Savaş bitti, Amerika Birleşik Devletleri’nin ve özellikle NATO’nun dünya çapında yeni bir konsepti uygulamaya koyması söz konusu. Her ne kadar 60’lı yılların başında CIA tarafından ılımlı İslam diye bir politika gündeme getirilmiş ve hükümet tarafından uygulanmışsa da... Ki, Afganistan, Pakistan, İran, Irak ve Türkiye’nin kuşatması altında Sovyet güneyini kuşatma. Bu çerçevede, bu hikaye Necmettin Erbakan’la başlıyor -ki, bunun içerisinde yine Genelkurmay var- ve Recep Tayiple de son bulacak.*

Bana kalırsa, şöyle düşünmek gerekiyor: Türkiye'deki dinci Kemalistler Amerika Birleşik Devletleri ve Genelkurmayın çocuğudur. Acaba Amerika Birleşik Devletleri ve özellikle İngiltere, yeni bir konsept, radikal İslam'ı siyasal düzlemde ılımlı İslam'la -yani sahte Müslüman- sahte Müslümanlarla ve askeri düzlemde de yeni konseptte uygun bir ordunun kurulması ve bu ordunun, NATO'nun belli bölgelerdeki tetikçi görevini mi yaptırmak istiyorlar?

Ertuğrul Maviöglü: Şöyle bir şey var: Tabii, bütün bu yaşanan çatışmanın arkasında askeri vesayet, sivil vesayet, bunların birbirlerine karşı egemenlik kavgası ve benzeri cümleler sarf etmek pek çoklarının hoşuna gidiyor. Ben, bu çatışmanın arkasında çok daha büyük bir şey olduğunu düşünüyorum. Demin bahsettiğim 800 milyar liralık iç ve dış borçlar toplamının bir şekilde güvence altına alınması lazım. Irak işgali sonrasında, Amerika'nın çekilme sürecinin arkasından Ortadoğu'da ne kazan kaynayacaksa, bunun içerisinde Türkiye'nin rolünün ne olduğunu anlaşılması lazım. Kürt meselesinde belli bir noktaya gelinmesi ve bu geline noktanın Kuzey Irak'ta yaşanan şeyle çelişmemesi lazım. Açık söylemek gerekirse, yeni bir sürecin kapısında olan, bu küresel sermayenin Türkiye'deki varlığını daha da güçlendirme yönünde çaba sarf edenlerin istediği tarzda yeni bir sürecin gelişmesi gerekiyor ki, buna uygun olarak, sadece Türk Silahlı Kuvvetleri değil; bence AKP de dayak diyor. O yüzden mesela, inanılmaz bir istihbarat savaşı var; farkındasınız herhalde. Yani ben, AKP'nin, bu istihbarat savaşı içerisinde bu kadar sofistike yöntemler geliştirmeye muktedir bir örgütlenme olduğuna asla inanmadım başından beri veya bununla başa çıkamıyormuş gibi gözükken Türk Silahlı Kuvvetleri'nin de bu kadar aciz olduğuna hiçbir zaman inanmadım görünüm itibarıyla.

Bütün olarak baktığımızda, bir tarafta müthiş bir aciz kalmış, geriye çekilmiş bir Ordu; bir tarafta, onları “*Haydi, darbe yap!*” demeye kadar vardırıan bir toplumsal kesim; diğer tarafta, sanki bütün operasyonları avucunun içerisinde yönetiyormuş gibi duran bir siyasal iktidar. Yani bunlar bir tiyatro. Bunun bu şekilde yaşanıyor olmasının imkanı yok.

Soru: *Türk siyasetinin Amerikan vesayetinden kurtulması ihtimali var mı? Sizce bu, neye bağlı?*

Ertuğrul Mavioğlu: Bize bağlı vallahi. Amerika'nın vesayetinden kurtulmak için AKP veya TSK'ya güveniyorsanız, bence, hiç şansımız yok derim. Bu, bize bağlı. Bilmiyorum ki.

Soru: *İzmir Şubesinin Ezber Dışı Söyleşilerine konuşmacılar gelmeden önce, o konuşmacıyı tanyorsam gerek duymuyordum; tanımıyorsam, Google'da şöyle kısa bir sörf yapıp, o konuşmacı hakkında bilgi edinmeye çalışıyorum. Sizin için de aynı şeyi yaptım. Kusura bakmayın. Sizin hakkınızda rastladığım bilgileri kısaca paylaşmak istiyorum.*

Siz de biraz önce söz etmiştiniz; Dev-Sol davasından yargılanmış, uzun bir süre hapis yatmış; çıkınca, Kapalı Çarşı soygununda adı geçtiği için tekrar yargılanmış, bir kez daha uzun süre yatmışsınız. Daha sonra çıkınca, bu sefer eski dava arkadaşlarınız tarafından ölesiye dövülmüşsünüz; nedeni belli değil. Ayrıca, bir avukatın "Darbe Anıları" adlı deli saçması lafları, ipe sapa gelmez...

Çok karmaşık bir ülkede yaşıyoruz, ilişkilerin son derece karmaşık hale geldiği bir ülkede yaşıyoruz. Bu karmaşıklığı daha karmaşık hale getirmeden önce, acaba işneyi önce kendimize mi batıralım ki, bu karmaşıklığın önüne geçelim? "Bizim Çocuklar Yapamadı" adlı kitabınızda da yine bu alıntılar...

Ertuğrul Mavioğlu: Sabırla dinlemeye çalışıyorum; ama benim geçmişime dair merak ettiğiniz bir şey varsa, hemen cevaplayayım.

Soru: *Şunu söylemek istiyorum: Ya Kafka'da ya da George Orwell'de rastladığım bir şey var; "İki tip yazar vardır" diyor, ama onu cevaplamazsınız da istemiyorum sizden.*

Ertuğrul Mavioğlu: Sorun canım. Ben, çok harbi bir insanım.

Soru: *Devam edersem, sizin üzerinizden, Şube Yönetimine de bir gönderme yapmak istiyorum. En son Genel Kurulda, Ezber Dışı Söyleşilere katılan konuşmacılar hakkında birkaç arkadaşın eleştirisi oldu. Mahir Kaynak'ı biliyorsunuz. Mahir Kaynak'ın görevi, televizyonda olsun, başka toplantılarda olsun, hep kafa karıştırmaktır; yani net bir şey söylemez. Biraz önce de belirttiğim gibi, George Orwell ya da Kafka da -hangisinde rastladığımı şu an anımsayamıyorum- "İki tip yazar vardır; birinci yazar tipolojisine giren, şöyle çevresine*

bakar, o çevresinde gördüğü insanlardan seçer kahramanını. Bu, artık çok kabul görmeyen bir yazarlık anlayışı; ama nedense, bu tip yazarların kitapları çok okunur. İkinci yazar tipi de, kitaplarında kahramanını kendi yaratandır ve bu yazarlardan da pek kimsenin haberi olmaz” diyor.

Sizin kitaplarınızı okumadım, ama buradan çıktuktan sonra okuyacağıma söz veriyorum. Google’daki yorumlara ne kadar uyuyor, uymuyor, onu bilmiyorum. Sonuç olarak siz, nitelik bağlamında ikinci tür yazarlara giren insanları düşündüğünüz zaman, ne öneriyorsunuz? Biraz önce arkadaşım, “Bu ülkenin Amerikan vesayetinden kurtulması için ne yapması lazım?” sorusu üzerine, “Bize bağlı” dediniz. Biz, ne yapmalıyız? Bunun cevabını verirseniz de çok sevineceğim.

Ertuğrul Mavioğlu: Bu Google taraması şöyle bir ciddi problem yarattı: Bizim ülke Google’ı keşfettiğinden beridir, artık doktora gitmez oldu, hastalıklarına kendisi teşhis koyuyor. Orada öğrenmişsiniz bazı şeyler. Oda TV’nin benim hakkımda bir yazısı vardı. Evet, Soner Yalçın’la da konuştum. “Benim hakkımda o yazıyı yazan kişinin kim olduğunu merak ediyorum” dedim. Baştan aşağı yalan. Ben hiç öldüresiye dayak yemedim. Soner Yalçın’a dedim ki, “Beni kolay dövmeler, ama öldürebilirler.” Onu engelleyecek herhangi bir şey yok.

Konuşmanızda çok karmaşık bir hal sezdim. Benim Mahir Kaynak’a benzer bir tarafım mı var, bilmiyorum ya da ben mi bir anda size karşı negatif bir ruh halini yükledim, onu bilemedim. Ben, buraya kafa karıştırmak için değil; tam tersine, bu kadar okumanın sonucunda elde ettiğim birikimin bir şekilde başkaları için de anlaşılabilir hale gelmesi için çaba sarf etmek için geldim. Yoksa İstanbul’dan kalkıp, tatilimi de buraya vererek gelmemin bir sebebi yoktur.

“Biz” kavramı nedir? Biz kavramının iki anlamı var; bir tanesi, fena halde sivri bir şeydir, adamı deler. İkincisi, iyi bir toplamdır. Benim açımdan biz kavramının anlamı budur. Benim bizden kastım emekçiler, emekçileri kastediyorum, soğukta it gibi titreyenleri kastediyorum, açları kastediyorum, iş bulamayanları kastediyorum; iyi bir dünya olsun, kimse kimseyi sömürmesin isteyenleri kastediyorum. Bu bizi istediğim sürece, ben kendimi iyi hissederim; ama bunu hissetmezsem, bunu düşünmezsem, gelin, demin bahsettiğim fena halde sivri şeyi bir tarafıma batırın.

Soru: *Doğan Medya Holdingde rahat mısınız?*

Ertuğrul Mavioğlu: Rahatım, evet, koltuğum çok rahat. Doğan Medya Center meselesine cevap vereyim. Google'a girin, Ertuğrul Mavioğlu yazın, çıkan haberlerin içerisinde bir tane çiçek böcek haberi bulursanız, söyleyin.

Şöyle bir şey yok: *"Hangi fabrikada çalışıyorsunuz; TEMSA'da. Sabancı'yla nasıl yürüyor işler?"*. *"Ne iş yapıyorsun; küçük esnaf. İşler iyi demek ki."* İnsanları tanımlayan bunlar değil. İnsanları tanımlarken, anlatırken, *"Google'da buldum ben seni, eski Dev-Solcuymuşsun"* filan demek ne kadar doğru, bilmiyorum. Hayır, ben eski Dev-Solcu değilim, şu anda da Dev-Solcuym.

Soru: *Konuşmanızın sonunda, istihbarat savaşlarından bahsettiniz. Ben de sizin gibi düşünüyorum; asker bu kadar savaşçı olamaz, AKP bu kadar her işi beceremez. Kafamda şöyle bir soru var: Bu, sanki bir tür modernleşmenin ivmesiyle alâkalı bir şey ya da post-kapitalizmin; yani orduların iç oyunlardan biraz geri çekilip, bu işin daha çok Amerika'da FBI'a yüklediği rol gibi filan, daha polis merkezli, devletin gizli ve derin işlerini yüklenişinin daha iç alana doğru sokulması gibi bir transformasyon mu oluyor diye merak ettim. Çünkü gerçekten daha polis devleti olmaya başladık. Sadece yetkileri bakımından söylemiyorum.*

Ertuğrul Mavioğlu: DiCaprio'nun bir filmi var; seyrettiniz mi onu? CIA kendi teröristini yaratır orada.

İnanın, bu belgelerin hepsini okumuş bir insan olarak, hâlâ verilerin tam olmadığını, eksik olduğunu düşünüyorum; yani anı anına, tam çözümlemesi yapılan bir şey değil. Tarihe dair kanaatlerinizi ifade edersiniz, tarih karşısında bir duruş sergilersiniz. Belki aydın olmak böyle bir şey. Yani olayları yaşarken, olaylar karşısında en doğru tavrı gösteren, en doğru tutumu alanın en iyi çözümlemeye sahip olma ihtimali doğar. Siz, felsefi olarak daha iyi bilirsiniz bunu. Ama şimdi öyle bir şey ki, veriler çok karmaşık. Mesela, *"Niye o tutuklanıyor da, öbürü tutuklanmıyor?"* diye geliyor insanın aklına. Dursun Çiçek'in yazmış olduğu İrtica ile Mücadele Eylem Planının Erzincan'daki uygulamasını yaptı diye birileri içeride yatıyor, ama Dursun Çiçek dışarıda. 2002-2004 yılında darbe ortamına hazırlık yaratmak için çaba sarf ettiği söylenen birtakım rektörler, birtakım

gazeteciler içeride; ama o planın altında bizzat imzası olan insanlar dışarıda! Şener Eruygur, Özden Örnek, İbrahim Fırtına... Yani karmaşık bir süreç yaşanıyor ve bunun içerisinde çok ciddi bir bilek güreşini, hatta bayağı bir boks ringini andıran bir tepişme var devletin üst katlarında. Bu tepişmeyi yaratan mutlaka ve mutlaka dıştan bir pres var. Birtakım belgelerin çıkması, belge sönmüldikten sonra hemen başkasının sanki bir plan dahilindeymiş gibi açığa çıkması, birilerinin dayak yiyip yeni bir terbiyeyle hareket etmeye başlamaları, bunların hepsi bence önemli gelişmeler.

Dışarıdan bakıldığında, çok sevindirici şeyler oluyor. Mesela, Türk Silahlı Kuvvetleri hakkında şimdiye kadar hiç kimse hiçbir şey söyleyemezken, oradan bir “Hazır ol” çektiğinde bütün medyasından aydınlarına herkes hazır ola geçerken, şimdi başka bir şey var ortada. Bunlar sevindirici gelişmeler. Ama madalyonun arka planına bakıldığında, tablonun da bu kadar temiz olmadığını, bu kadar da sarıh gelişmeler olmadığını görüyorsunuz. Zaten problem de burada. Şöyle bir adam tanımıyorum bu ülkede: Sihirli değneğe dokunup, her şeyi bir anda çok açık, çok görünür kılabilecek nitelikte, bu özellikte, mühiş cümleler kuracak bir insan tanımıyorum; çünkü bu tür çok açık cümleleri kurabilme ihtimali yok şu anda. Veriler zayıf; bütün mesele bu. Ama demin dediğim gibi, benim oluşturmuş olduğum bir kanaat var bunun toplamında. Yani bunun manasının yeni bir ilişkiler sistemi, devlet organizasyonunda bir yenilenme, bir farklılaşmayı beraberinde getireceğini ve bunun da esas kaynağının, örneğin küresel sermayesinden, Türkiye’deki teslim ettikleri birtakım borçların ödenebilirlik garantisi vesaire, ki sürdürülebilir borçlanma diyorlar buna.

Burada da bir parantez açmak istiyorum. Türkiye’nin kredi notlandırmasında çok etkili olan bir kuruluşun, bir kredi derecelendirme kuruluşunun bir genel müdürüyle bir yerde karşılaştım ve konuştum. *“Türkiye’de, görüyorsunuz, bu Ergenekon operasyonları, anayasa tartışmaları vesaire inanılmaz bir kaos tablosu var. Bu şartlar altında, nasıl oluyor da, yabancı sermaye Türkiye’de yatırım yapmakta bu kadar güvenli davranıyor? Nasıl oluyor da, Türkiye’ye hâlâ kredi vermeye devam ediyorlar, borç vermeye devam ediyorlar?”* dedim. Bana aynen şöyle dedi: *“Sen, para kazanmanın yolunun istikrardan geçtiğine mi inanıyorsun? Tam tersi.”* Orada birdenbire bir şeyi hatırladım. Bir Yahudi banker şöyle diyor: *“Sokaklar kan gölüyken mülk al.”*

Soru: *Bütün konuşmanızda çok sihirli bir kelime olarak söylediniz korkunun hakim olmasını. Sanıyorum, 12 Eylül'den bugüne değişmeyen tek şey korku rejimi olacak.*

Ertuğrul Mavioğlu: Bu çok önemli bir konu. O kadar komik ki, kontör çeteleri türedi. “*Seni Ergenekon'dan dinliyorlar*” filan diyerek birilerinden kontör yürüten çeteler türedi.

Salondan: Üniversite mezunu bir insan buna inanabiliyor. İnsanların buna inanabiliyor olması, aslında o korkunun boyutunu ortaya koyuyor.

Ertuğrul Mavioğlu: Geçenlerde, bir savcının karısı bu türden bir şey için dünya kadar para aktarmış. Mesela, İzmir'de çok dikkatimi çeken bir şey oldu. Ortalıkta çok polis operasyonu filan yok. Bizim İstanbul'da, her köprübaşında, her sokak başında birtakım polisler, kılığını beğenmediği herkesi çeviriyor, ellerinde cep telefonu gibi şeyler var; tık tık tık giriyorlar vatandaşın kimlik numarasını, oradan GBT'sini sorguluyorlar. 30 kişi çevirirlerse, bir tanesini kapıyorlar. Böyle inanılmaz bir cendere havası var. Benim esas ilgimi çeken, bu cendere havası değil; hiç kimsenin buna itiraz edecek gücü ve kudreti kendisinde görememesi. Yani müthiş bir korku yaygınlaşmış durumda. Tabii, belki de bizim payımıza da bu düşüyor Ergenekon'dan.

Soru: *Aslında çok güzel özetlediniz. Cumhuriyet tarihinden günümüze gelirse, Türkiye'deki asıl gücün asker olduğu belli. Çünkü ülke kurulduktan sonra sermaye gelişmediği için, arka plandaki her ne kadar devlet olsa da, en güçlü olan kurum Türk Silahlı Kuvvetleri. Doğru değil mi?*

Ben, 63 doğumluyum. 80'li yıllarda lisedeydim. Çok iyi biliyor olabilirim o dönemleri. İkinci ya da üçüncü sınıftaydım. Bize verilen eğitim, sadece bazı yazarlar Osmanlı tarihi hakkında, Cumhuriyet tarihi hakkında veya kendi kimliğimiz hakkında ne bilmemizi istiyorsa, onlarla büyüdük; yani gerçek tarihi öğrenemedik. Mesela ben, 45 yaşından sonra kendi tarihim, geçmişimi yeni yeni öğreniyorum, kimliğimi yeni yeni kazanabiliyorum ki, bırakın düşünce özgürlüğünü.

Şuraya gelmek istiyorum: Şu anda başka bakış açılarıyla de-

ğışık kişilerin anlatımlarından sonra, örneğin, 80 ihtilali, 70'li yıllar, 60'lara baktığımız zaman, ülkede en güçlü olan bir asker var. Bizim askerimizin de NATO dolayısıyla dünyanın süper gücü Amerika'yla bir ilintisi var. Ben kendim yedek subay olarak askerlik yaptım. Askeriyenin içinde bile, kim daha çok uluslararası eğitimlere vesaire katıldıysa, o biraz daha üstündür yer olarak filan. Şunu demek istiyorum: Bizim askerimiz zaten otomatik olarak yine Amerikalıların elinde, yani dünya süper gücünün elinde. NATO'nun büyüklüğü aslında askeri alanda. Belki bugünlerde o kadar değil teknolojinin gelişmesiyle, elektroniğin gelişmesiyle; ama bir 25–30 yıl öncesinde, dünyanın coğrafi haritasını elinde tutmasından dolayı, herhangi bir yere taarruz edeceğimiz zaman, bir mermi hattının düşeceği noktayı hesaplayabiliyorsunuz. Bir silah yaptığımız zaman, coğrafi konum bilgilerinden dolayı onu tam olarak nereye düşüreceğinizi bildiğiniz için... Bilgi toplumu diyoruz ya, askeri alanda da bilgi askeriyesi olduğu için bir üstünlüğü vardı. Yoksa NATO çok fazla bir şey değil. Teknoloji diye bahsettiğimiz şey, yapmak istediğini yapabilmeye muktedir olması vardı, gücü vardı. Bunu doğru ve kısa bir şekilde yapabiliyordu ve bunu gittikçe geliştiriyor. NATO'nun tek üstünlüğü, askeri bilgi teknolojisi sahibi olmasıdır. Yani Türkiye'nin de orada olmasındaki tek avantajı askeri bilgi teknolojisidir, istediği anda istediği şeyi yapabilmesi, onu en kısa sürede yapabilmesi.

Ben, 83 yılında üniversiteye girdim. Benden önce benim bölümüme 28 kişi alıyorlardı, 28 kişiden de 7–8 kişi mezun oluyordu mühendis olarak. Tabii, bir fakülteden 7–8 kişi mezun olursa, düşüünün, ülkenin ihtiyacını ancak sağlar. Ben, üniversiteye giderken, mühendisleri evden alıp işe götürüyorlardı işverenler. Ki, sanayimiz bu kadar gelişkin de değildi, çok da gerideydi. Evinden alıyorlardı, istediği ücreti verip işe yerleştiriyorlardı mühendisleri. Üniversiteye 83'te girdiğimde -yanılmıyorsam, Özal zamanıydı- 86 kişiydi sınıf mevcudu; yani o sınıfları doldurdular, dolayısıyla mezunlar arttı.

Belki eskiden bu güç askeriyeinin elindeydi, polisteydi, yani memurdaydı. Memurun çocuğu memur oluyordu, işçinin çocuğu işçi oluyordu. Benim babam işçiydi, ben de büyük ihtimalle işçi olacaktım. Yine işçiyim, sanayiciyim. Devlet, devletin elinde kaldığı için, 80'lere kadar veya 90'lara kadar, devlet dediğimiz o güçlü yapı, "Güç kimdeyse istediğini yapar" yapısı, o devleti oluşturanlar, askeriyeyi oluşturanlar bu milleti yönetmişler, yani bizleri yönetmişler. 80 sonrası birtakım uyanışlarla, birtakım insanların, fikir adamları-

nın devletin içindeki kuruluşlara girmesi veya dışarıda fikirler üretmesi... Eskiden 5 gazete varsa, şu anda belki 40–50 tane gazete var, değişik fikirler var; yani bunları sağlamış. 80 sonrası, kendi içimizde bir ivme oluşmuş. Tabii, bu ivme oluştuktan sonra, belli bir yere gelince, güçlerin artık birbiriyle etkisi başlıyor; yani artık birtakım güçlerin devredilmesi gerekiyor veya paylaşılması gerekiyor.

Eskiden, Cumhuriyetin kuruluş yıllarından sonra devlet teşvi-kiyle sermaye oluşturulmuş, sermayenin destekleyicisi devlet olmuş; ama bugün, insanların arasından çıkan sermaye sahipleri de var. Yani söz söyleyen, uluslararası alanda iş yapabilen, ülkeye katkı koyan, devletine vergi veren sermaye sahipleri var bugün. Bu kişilerle birlikte gücün paylaşımı geliyor, yani bir rekabet geliyor. Bir 30 yıl önceki Türkiye'deki otomobilleri düşünün; bir Avrupa araba gördüğümüz zaman farklı bakardık. Halbuki şimdi fabrikaları var; orada 2010 model piyasaya sürülürken, burada da aynı anda piyasada oluyor. Yani ismine globalleşme diyoruz, başka şey diyoruz; ama benim gördüğüm kadarıyla, aslında Türkiye, inanılmaz bir şekilde belli bir konum değişikliği içinde şu an. Geniş bir açıdan bakarsak, geriye çekilerek geniş bir spektrumdan bakarsak, sizin bahsettiğiniz gibi, güçler ön plana çıkıyor. Tabii, uluslararası güçler var, bir de belki Türkiye'yi ilgilendiren güçler var. İçeridekilerin yapabildikleri belli; kendi aralarında pazardan pay kapmaya çalışacaklar. Tek yapacakları o. Ama bir de dengeleri değiştiren dünyadaki güç meselesi var. Tahmin ediyorum kimse karşı çıkmaz buna; şu anda dünyadaki en büyük sermaye gücü Yahudilerin elinde, sermaye Yahudi kontrolünde. Yahudi kontrolündeki sermayenin 1900'lü yıllarda dünyayı İngiltere üzerinden yönettiği, İngiltere'yi desteklediği, 2000'li yıllarda Amerika'yı desteklediği, Amerika üzerinden dünyayı yönettiği; ama bu yüzyılda Çin üzerinden yöneteceği söyleniyor.

Bahsettiğiniz gibi, geniş güçleri düşünürsek, yani uluslararası alandaki sermaye güçlerini düşünürsek, bizim içerideki olan olayların dünya üzerindeki bir paylaşımın veya bir güç dengesinin isteklerinin, bizim içimizdeki sınırların da artık bir önemi kalmadığına göre, onların yönlendirmeleri sonucu bu Ergenekon olaylarının geliştiğini söyleyebilir miyiz, düşünebilir miyiz bunu?

Ertuğrul Mavioğlu: Benim düşüncem şöyle: Dünya yüzeyinde bu küresel sermayenin özellikle 90'lar sonrasında kat etmiş olduğu hız, neredeyse ulusal pazarları tamamen yok etti. Yani bir ülkede sermaye

ve siyaseti tartışıyorsak, aslında dünyadaki dengeleri tartışıyoruz birazcık da. O yüzden, çok hızlı bir şekilde, bir ülkedeki bir siyasal iktidarın aslında dünyadaki hangi güç dengelerinin içerisinde rol oynadığına, kimin aktörü olduğuna ilişkin bir düşünce üretmeye başlıyoruz ki, bunda çok haksız değiliz. O açıdan, bu Ergenekon ve benzeri kavga-ları anlatırken, esas itibarıyla Türkiye’de küresel sermayenin çok da istemediği birtakım gelişmelerin önünde set oluşturmak ve bu çerçevede doğabilecek olası riskleri ortadan kaldırmak gibi bir çabanın da var olduğu gerçeğinin altını çizmeye çalıştım.

Özellikle Türkiye’nin iç borç toplamının 800 milyar liraya tırmanması meselesinden yola çıkarken, şunu ifade etmeye çalışıyorum: Böyle bir borçlanma var ve bu borçlanma, aslında bir şekilde küresel sermayeye aktarılabilecek olan bir parayı ifade ediyor; ama Türkiye’nin hemen bu 800 milyarı çıkarıp, ertesi gün bu borçtan çıkacak hali yok. O halde, sürdürülebilir borçlanma denilen kavram devreye giriyor burada. O sürdürülebilir borçlanmanın riski üç tanedir. Bir tanesi, gayri safi yurtiçi hâsıla ile iç ve dış borç toplamı arasındaki dengedir. Eğer bu denge, ülkede üretilmiş olan bütün değerlerin aleyhine bozulursa, bu şartlar altında, o borç ödenmez olur. Bu, ortaya çıkacak olan krizin çok önemli göstergesidir ki, küresel sermayeye ülkeleri borçlandırırken, bu dengeye çok dikkat eder. Dikkat edin, bu tür raporların hepsinde, gayri safi yurtiçi hâsıla ile borç toplamının arasındaki açının ne olduğuna bakılır. Bakıyoruz, AKP iktidarı döneminde bu açık gayri safi yurtiçi hâsıla aleyhine bozulmuş mu? Böyle bir durumla karşılaşmıyoruz.

İki, bir devrim ihtimali. Çünkü bir devrim ihtimali bütün dengeleri bozar; yani borçları reddeder, büyük sermayenin malına mülküne el koyar ve benzeri.

Üçüncü bir ihtimal, demin bahsetmeye çalıştığım, millici görünümü de olsa bir darbe ihtimali. Bunların olmaması için, oturup bir çaba içerisine girdiklerinden neredeyse adım gibi eminim. Yani Türkiye’yi bu kadar büyük bir borç içine sokanların hepsinin, bu borcun sürdürülebilir olması için ellerinden gelen bütün çabayı sarf ettiklerine eminim. Ama sebep sadece bu mu; hayır. Demin söylediğim gibi, Ortadoğu faktörü, tezkerenin reddedilmesi meselesi, arkasından gelen çuval cezalandırmaları vesairenin hepsi ayarın bir parçası.

Soru: *Hocam, söylediğiniz bir şeye çok sevinerek katıldım. 12 Eylül darbesini Ordunun kendi inisiyatifiyle yapmadığını; tersine, serma-*

yenin Orduyu o işle görevlendirdiğini söylediniz. Aslında ilk baştaki cümlede, devleti tanımlarken, “Devlet, egemen sınıfların diğer sınıflar üzerindeki baskı aracıdır” dediniz. Kolluk kuvvetleriyle de -bu, Silahlı Kuvvetler olabilir, emniyet olabilir- diğer sınıflar üzerindeki baskı işlevini sağlamış oluyor. Bu dönemde, egemen sınıflar içinde acaba bir iktidar kavgası var mı ki, devletin bir baskı aracı olması anlamında, her egemen gücün bir Gladio’ya ihtiyacı var? Dolayısıyla, bugün iktidara soyunan sınıf, acaba Gladio’yu sahiplenemediği için, aralarında Gladio’yu sahiplenme kavgası mı var? Örneğin, gözlemlediğimiz kadartıyla, emniyet ya da polis gücü, var olan iktidarın denetiminde gibi; ama Silahlı Kuvvetler biraz daha uzak gibi gözüküyor. Özellikle egemen sınıflar içinde de enerji ihaleleri ve benzerinde çok ciddi kavgalar var. Sermayenin, direkt şu anki iktidarın denetiminde olan sınıfa çok ciddi paylar, pastalar aktarılıyor; sermayenin diğer kesimleri ise bu konuda biraz daha cılız kalıyorlar. Dolayısıyla aslında kavga, emekçi güçlerle sermaye arasında filan değil, dolayısıyla bir demokrasi kavgası değil, Gladio’nun kaldırılması gibi bir kavga da değil; egemen sınıfların bu silahlı güçlere sahip olma kavgası mı?

Ertuğrul Mavioğlu: Buna şöyle bir şey söyleyeyim: Egemen sınıflar arasında her zaman hem çelişki, hem ittifak vardır. Evet, son tahlilde, egemen sınıfların baskı aracıdır devlet; ama bu kadar da kaba tarif edilecek kadar primitif bir örgütlenme değildir. Bunun böyle olmadığını hepimiz biliyoruz. Ben, sadece soyutlamaya çalıştım. Yoksa her soyutlamanın içerisinde, daha somuta indirgediğinde, basitten karmaşığa doğru giden bir açıklamaya ihtiyaç gösteren pek çok unsur bulunabilir. Ben, dediğimin anlaşılabilmesi için bir soyutlama yaptım, böyle bir tanım getirdim. O formülasyon çok doğru bir formülasyondur; ama sadece o formülasyonla yetinirseniz, hiçbir şey ifade etmemiş olursunuz.

Egemen sınıflar arasında çelişki var mı; dün de vardı, bugün de var, her zaman da olacak. Çünkü egemen sınıflar arasındaki çelişki doğrudan doğruya pazar paylaşımına dayanır. 12 Eylül’ün parlayan yıldızı ENKA’yı hatırlarsanız. Şimdi hatırlayanınız var mı ENKA’yı; yok. Çünkü yurtdışında birtakım yatırımlar yapıyor, Türkiye’de neredeyse varlığıyla yokluğu belirsiz. ENKA, enişte, kayınbirader şirketi. ENKA çok enteresandı 12 Eylül döneminde. 1983 yılında seçime girmesine izin verilen üç parti vardı; Halkçı Parti, MDP ve Özal’ın parti-

si. Ama ENKA'nın Yönetim Kurulundan 6 kişi, bu her 3 partinin de içinde ikiye üyeye temsil ediliyordu. Yani asla yanlış ata oynama ihtimali yok, mutlaka bir ENKA'lı kazanacak. O dönemde güç kazananlar daha sonra ekonomi sahnesinde eski etkinliklerini yitirmiş olabilirler. Yerine başkaları geldi. Dediğiniz gibi, enerji paylaşımları, medyanın paylaşımı, bunlara toplam olarak bakıldığında, hepsi sürekli bir el değiştirme sürecini de beraberinde getiriyor. Bu el değiştirme süreci ekonomik alanda yaşanırken, siyasal alanda da yaşanıyor. Mesela, şöyle düşünün: Eskiden, YÖK Başkanı değişmeden önce Cumhuriyet Halk Partisi YÖK'ün tamamen arkasındayken, şu anda tamamen karşısında. Böyle bakılınca, siyasal dönüşüm, ekonomik dönüşüm, devletin de bürokratik yapısındaki dönüşüm, Dışişlerinde dönüşüm, İçişleri Bakanlığı'nda dönüşüm, polis güçlerinde dönüşüm; hatta polisin daha fazla güçlendirilip, sınır ötesi operasyonları daha ağır silahlarla donatıp onları götürme projesi, Kamu Güvenliği Müsteşarlığı Yasası meselesi, tüm bunlar, daha farklı bir değişikliği ortaya çıkartıyor. Bu süreç tamamlanmış değil. Zaten bütün yaşanan sancı bu sürecin tamamlanması için.

Salondan: Burada bize ne düşünüyor?

Ertuğrul Mavioğlu: Bu Ergenekon meseleleri kendi aralarındaki kavgadır. Peki, bize uzantısı ne? Az önce zaten söylendi; bize de uzantısı korku, bu devletin mekanizmalarında ortaya çıkan yeni ceberut yöntemler ve bu yöntemlerin faturasını ödemek. Ama bunun karşısında bir şey yapabilir miyiz, bilmiyorum.

Soru: *Gladio'dan bahsediyoruz. Bir uçak şirketinin, Locked Uçak Şirketinin dünyadaki her ülkeye yaptığı satışların açıklamalarının bütün gazetelerde yayınlandığını biliyoruz; sadece Türkiye hariç. Doğru mu?*

Ertuğrul Mavioğlu: Bir şehir efsanesini bozmak istiyorum. Bu doğru değil. Türkiye'de asla soruşturulmadı, bu doğru; fakat dünyanın her yerinde açığa çıktığı, Türkiye'de açığa çıkmadığı yanlış. Dünyanın da pek çok ülkesinde, Locked yolsuzluğu meselesinde çok karanlıkta kalan ciddi meseleler var. Bunu özellikle belirtmek istedim. Locked meselesi sadece Türkiye'nin çözemediği bir mesele değil; bütün dünya çok temiz, güzel de, sadece cennet vatanım çok kötü

değil. Bizim cennet vatanımız çok kötü, ama öbürküler de az kötü değiller.

Salondan: Türkiye'ye eğitimler vesaire hep NATO üzerinden yapılıyor; çünkü biz, 46'dan beri NATO'nun bir üyesiyiz. Gladio'nun da o şekilde kurulduğu söyleniyor. Buna da sevineyim mi, üzüleyim mi, bilmiyorum; ama keşke bütün dünyada da açıklanmış olsaydı bu.

Ertuğrul Mavioğlu: *Keşke.*

Soru: *O dönemki basından veya kitaplardan takip edebildiğimiz kadarıyla böyle. Gladio'yla Locked Uçak Firması arasındaki bağlantı bir yolsuzluk kültüründen mi kaynaklanıyor? Çünkü dünyayı egemen güçler paylaşıyorlar. Irak'ta ne işi var Amerika'nın?*

Ertuğrul Mavioğlu: Bence, mesele sadece ahlaki bir mesele değil. Cevabını kendiniz verdiniz; ABD'nin Irak'ta ne işi var? Bunu ahlaki boyutta mı sorgulayacağız, yoksa son derece siyasi bir hegemonya ilişkisi mi? Yani Locked Firması nasıl oluyor da bu işlerin içerisinde birilerine rüşvet dağıtıyor veya Locked dağıtıyor da, diyelim ki Fransızların firması dağıtmıyor mu? Bir de işin böyle bir tarafı var. Şundan bahsederler: Türk Silahlı Kuvvetlerinin elinde, şu anda hurdaya çıkmış milyonlarca mermiden, kasalar dolusu el bombasından ve benzerinden bahsederler. Bunlar zamanında alınmış, orada durmuş. *"Niye patlatmadınız, bunu birilerinin kafasına atmadınız?"* demek istemiyorum, sakın böyle anlaşılmasın; ama en azından şunu sorma hakkımız var: *"Niye bu kadar ihtiyaç fazlası şey aldınız?"* İkincisi ve daha da önemlisi, niye kendinizi denetlettirmekten bu kadar uzak duruyorsunuz?

Türkiye'de şöyle bir şey çıktı son yıllarda: Performans değerlendirmesi denilen bir şey çıktı. *"Türk Silahlı Kuvvetleri'ne de uygulanacak"* denildi. Türk Silahlı Kuvvetleri'nden zehir zemberek bir açıklama geldi; *"Biz biliriz ancak neyin ne kadar ihtiyaç olduğunu. Sayıştay denetimine açılması gizliliği ortadan kaldırır, düşman güçlerin eline koz verir"* ve benzeri gibi bir sürü şeyler anlattılar. Halbuki denetleme meselesi asla Türk Silahlı Kuvvetleri'nin cevabını verdiği kadar derin ve ağır bir denetleme olayı değildi. Sadece şunu söylüyordu performans denetlemesi denilen şey. Karayollarını örnek vereyim. *"Şu kadar kör nokta var karayollarında. Şu kadar kavşakta,*

şu kör noktalar sonucunda kazalar oluyor, her yıl 3 bin kişi ölüyor. Ben, bunu ıslah edeceğim, ıslah etmem için de 3 milyon dolara ihtiyacım var” diyorsun, bütçeye başvuruyorsun Karayolları olarak. “Bu ıslahı sağladıktan sonra, bu kör noktalardaki kazalardaki 3 bin ölüyü o kör noktalarda bine düşüreğim” diyorsun. Tamamen at-masyon rakamlarla söylüyorum. Senin performans için önüne koydu-ğün hedef bu, yani hedefini sen belirliyorsun Karayolları Genel Mü-dürlüğü olarak ve 3 milyon doları veriyorlar sana. Sen, o kör noktaları ıslah ediyorsun, değiştiriyorsun, kavşaklarda yenilemeler filan yapı-yorsun ve arkasından, bir sene sonra Sayıştay bakıyor. O noktalarda ölü sayısı 3 binden kaça düşmüş, buna bakıyor. 3 bin olarak kalmışsa, Karayollarının kapısına dayanıyor, “Kardeşim; sen, 3 binden bine düşüreğini söyledin bu ıslahla. Neyi eksik yaptın da olmadı?” diyor veya bakıyor, bine düşmüş, 800’e düşmüş ölü sayısı, “İyi. Bu, performansını başarıyla yerine getirdi” diyor.

Aynı şey askeriye için de geçerli. “Ben, Katanga’yı işgal etmek için uçak alacağım” diyorsun, sana veriyorlar 500 milyar dolar, uçaklarını alıyorsun; ama Katanga’yı işgal etmiyorsun. “Bu kadar uçağı aldın, niye işgal etmedin?” diye sorarlar adama. Performans değerlendirmesi denilen şey bu. Buna rağmen, bunun önünde öyle birtakım açıklamalar yaptı ki Genelkurmay Başkanlığı, sanki Genel-kurmayın bütün sırları açığa dökülecek, o açığa dökülmesin diye de bunlar kahramanca kendi haklarını savunuyorlarmış gibi bir şey çıktı ortaya. Bu kadar gizlilik dehlizlerinin olduğu yerde, biz, sadece Locked’i konuşuyoruz. Kim bilir, daha kaç tane Locked geldi geçti bu ülkeden, haberimiz bile yok.

Hatırlarsınız, Tahsin Şahinkaya için bir şehir efsanesi daha vardı; “Dünyanın en zengin generali diye Time’a kapak oldu” diye. Time’a kapak olup olmadığını bilmiyorum; ama hakikaten dünyanın en zengin generallerinden bir tanesi olduğunu ve şu anda Amerika Birleşik Devletleri’nde yaşadığını biliyorum.

Soru: *Benim iki sorum var. Birincisi, Mahir Kaynak diyor ki, “Erge-nekon buraya kadar, bundan sonrası artık deşifre edilmez.” Siz, buna katılıyor musunuz?*

İkincisi, AK Parti tarafından Orduya Cumhuriyet tarihi bo-yunca ilk kez bu anlamda ciddi düzeyde yüklenilmesini nasıl değer-lendiriyorsunuz?

Üçüncüsü de, Orduya bakışın Türkiye toplumunda yansımala-

rı ne? Bu anlamdaki farklı bakış açılarının gelecek açısından bize ne vaat ettiği konusunda neler söylemek istersiniz?

Ertuğrul Mavioğlu: Son sorudan başlayayım, Orduya bakış meselesinden. Açıkça söylemek gerekirse, toplumda şu tür anketler yapılıyor: “Türkiye’de en güvenilir kurum kim?” deniliyor, Türk Silahlı Kuvvetleri çıkıyor filan. Bunun herhangi bir anlamını ancak Türkiye’de bulabilirsiniz; çünkü Türkiye’de Türk Silahlı Kuvvetleri sanki bir siyasi parti gibi, siyasal bir aktör gibi rol oynuyor ki, bunun hakikaten hepimizi rahatsız ediyor olması lazım.

İkinci mesele, Mahir Kaynak meselesi. Mahir Kaynak neye dayanarak bunu söylüyor, onu bilmiyorum tabii; fakat benim sizinle paylaşmak istediğim, yazılmamak kaydıyla, bir gazeteci arkadaşımıza İçişleri Bakanı Beşir Atalay’ın yaklaşık olarak bir sene önce söylemiş olduğu bir söz var; bir yıl önce, “*Ergenekon operasyonlarını bu noktada kesmek istiyoruz*” demesi. Fakat biliyorsunuz, daha sonra daha başka gelişmeler oldu. Tabii, bu parametreleri de birleştirdince, bu konuda AKP’nin de freninin pek tutmadığı gibi bir kaniya sahip oluyorsunuz. Ancak operasyonu başlatanlar operasyonu sonlandırdılar ve ancak operasyonu başlatanlar operasyonun ne zaman biteceği konusunda kesin kani olurlar. O yüzden, bu konuda çok fikir sahibi değilim. Duyduklarım bu yönde.

